

PARTY PARENTS

COKE IN DE KEUKEN EN TAFELTJE-DANS

‘MORGEN GAAT MAMA NIET UIT, BELOOFD’

Het nachtleven van jonge ouders, dat bestaat uit luiers verversen en huilende peuters troosten na een nachtmerrie. Tenminste, dat gelooft de goegemeente graag. In de realiteit slagen steeds meer mensen erin het ouderschap te combineren met een zeker hedonisme. ‘Ik leid geen dubbellevens, maar gewoon een heel gevuld leven.’

Ann-Sofie Dekeyser, illustraties Martyn F. Overweel

Het is dé standaardzin op vrijgezellenavonden: ‘Geniet er nog maar eens van, nu het nog kan. Vanaf morgen wacht de gevangenschap.’ En bij de geboorte van een eerste kind klinkt het nog harder. ‘Het is uit met de pret, je luizenleventje is voorbij.’

Voor wie een kind krijgt, verandert het leven drastisch, daar zijn we met z’n allen van overtuigd. Alsof met het doorknippen van de navelstreng ook de wilde haren van mama en papa er genadeloos afgaan. Zowat iedereen gaat uit als hij jong is – of het nu Chiro-fuiven, discotheken of studentencantussen zijn; als er maar gezopen en gebrald wordt – maar eenmaal de 25 gepasseerd, taant die behoefte schijnbaar.

Ben heeft moeite om dat te geloven. ‘Toen ik op kot zat, dronk ik bijna elke nacht stevig, samen met mijn medestudenten. Eenmaal afgestudeerd, zijn de meeste anderen daar ineens mee gestopt. Ik vraag me af: wat was nu de leugen, hun leven ervoor of dat erna?’

Intussen is hij begin de 40 en vader van een kleuter. Ondanks die nieuwe rol is hij het loosgaan niet verleerd. ‘Ik denk dat sommige volwassenen een gebrek aan initiatief wegmoffelen achter het ouderschap. Ze hebben een excuus gevonden om niet meer naar optredens of feestjes te gaan. Ze kunnen nu gewoon als *couch potatoes* naar dvd’s kijken, want ze zijn toch ouders. Vroeger lieten ze zich leiden door anderen, nu gaan ze volledig op in hun nieuwe levensinvulling: het ouderschap. Dat kan ik niet. Ik blijf altijd op zoek naar nieuwe prikkels, in muziek, film en theater. En af en toe in stimulerende middelen.’

Snuiven en slikken

Volgens Frits Spangenberg, Nederlands socioloog en oprichter van het bureau voor beleidsonderzoek Motivaction, is het gebruik van drugs een brede trend onder jonge ouders. ‘Het is nog te vroeg om dat met onderzoeksresultaten te staven, maar dat is wat observaties en gesprekken mij aantonen. Harddrugs worden nog altijd in één adem »

genoemd met problematiek en verslaving. Terwijl de realiteit is dat die drugs steeds vaker net als alcohol worden gebruikt: met mate en voor een specifiek doel. Vergelijk het met het drinken van een biertje of wijntje, om even te ontspannen. Dat betekent nog niet dat je alcoholicus bent.

Spangenberg geeft toe dat de gedachte dat harddrugs en ouderschap kunnen samengaan, nog altijd een schok is voor de brave burger. Maar hij voorspelt een verschuiving. 'Nog niet zo heel lang geleden was men ervan overtuigd dat buitenshuis werkende vrouwen geen goede moeders konden zijn. Dat is nu ook omgeslagen. Over papa's en mama's die recreatief snuiven of slikken, verwacht ik een soortgelijke verandering in perceptie.'

Die zal volgens hem mee evolueren met het *forever young*-ideaal dat volwassenen vandaag omarmen. 'Oudere generaties vonden het belangrijk om oud en gezapig te zijn. Maar de opvoeders van vandaag willen de eeuwige jeugd. Dan heb ik het niet zozeer over botox en plastische chirurgie, maar over de vitaliteit die ze overal in zoeken. Ze willen hun wilde haren behouden en geef toe, waarom zou dat leeftijdsgebonden moeten zijn?'

Spangenberg pleit ervoor dat meer jonge ouders zich wat hedonistischer zouden opstellen. 'Het zou alvast het aantal echtscheidingen doen dalen. We moeten af van het calvinistische idee dat genieten verfoeilijk zou zijn. Opvoeden brengt heel wat druk mee, die druk wordt extra groot als je als ouder veel ontzegt.'

Vochtig doekje

Ben gaat gemiddeld twee keer per week uit, waarvan één keer iets steviger. 'Dat begint gewoonlijk met een etentje onder vrienden: wijn en pousse-café. Om op te warmen, want daarna gaan we dansen, of ik ga als dj draaien in een club. Daar drinken we gin-tonics, rum-cola's. Meestal houden we dat niet zo lang meer vol; ik ben nogal kieskeurig en wil graag goede drank en goede muziek. Dat betekent dat we rond een uur of drie, vier in een taxi of op de fiets springen om bij iemand thuis, met een man of vijf à tien, verder te feesten. Daar leggen we plaatjes op, dansen we en komt het pretpakket op de keukentafel: kruidenlikeur,

een fles wodka, pintjes – we hebben intussen afgeleerd om op dat moment de betere flessen wijn te kraken – en lijntjes coke. Al dan niet in combinatie met een beetje lsd of MDMA, voor een kleine bewustzijnsverandering, zonder dat we zwaar trippen. Geblowd wordt er ook. Ik tel niet wat we binnenspelen, maar extreem is dat niet. 1 of 2 gram cocaïne, afhankelijk van met hoeveel we zijn. En tegen een uur of zeven is het gedaan.'

Zulke uitpattingen plant Ben alleen als zijn dochter niet thuis is. Het vaste ritueel daarna: het huis verluchten, het leeggoed wegbrengen en de keukentafel afvegen met een vochtig doekje. 'Na zulke avonden halen mijn vriendin en ik onze dochter pas tegen de avond bij de grootouders op. Wanneer we uitgerust zijn.' Hij heeft één gulden regel: 'Ik wil niet dat mijn kind mij onder invloed ziet. Als vader of moeder moet je alert zijn. Oké, het is al eens gebeurd dat ik om halfacht thuiskwam en mijn dochter wakker was. Dan duwt mijn vriendin me zachtjes de logeerkamer in: "Laat papa maar doen, hij is wat moe."'

Sociale controle

Orthopedagoge Veerle Soyez van de Vrije Universiteit Brussel voert onderzoek naar de combinatie van ouderschap met drugsgebruik.

'Nog niet zo lang geleden was men ervan overtuigd dat werkende vrouwen geen goede moeders konden zijn. Dat is ook omgeslagen. Voor papa's en mama's die recreatief snuiven of slikken, verwacht ik een soortgelijke verschuiving'

'Voorlopig gaat het voornamelijk om verslaafde vaders en moeders, maar we plannen het open te trekken en ook niet-problematisch gebruik op te nemen. Omdat we ervan uitgaan dat er een pak meer ouders recreatief gebruiken dan we denken.'

Soyez stelt dat drugs je niet automatisch een slechte ouder maken. 'Recreatief gebruik hoeft niet te botsen met je rol als vader of moeder. We moeten dat niet per definitie problematiseren, maar de ouders in kwestie moeten zich wel heel bewust zijn van waar ze mee bezig zijn. Op het moment dat ze gebruiken, moet de verantwoordelijkheid voor het kind volledig bij iemand anders liggen. De veiligheid staat voorop. Dus informeer je altijd goed over de mogelijke gevolgen, calculeer vooraf de effecten in – sommige drugs blijven langer dan enkele uren in je lijf hangen.'

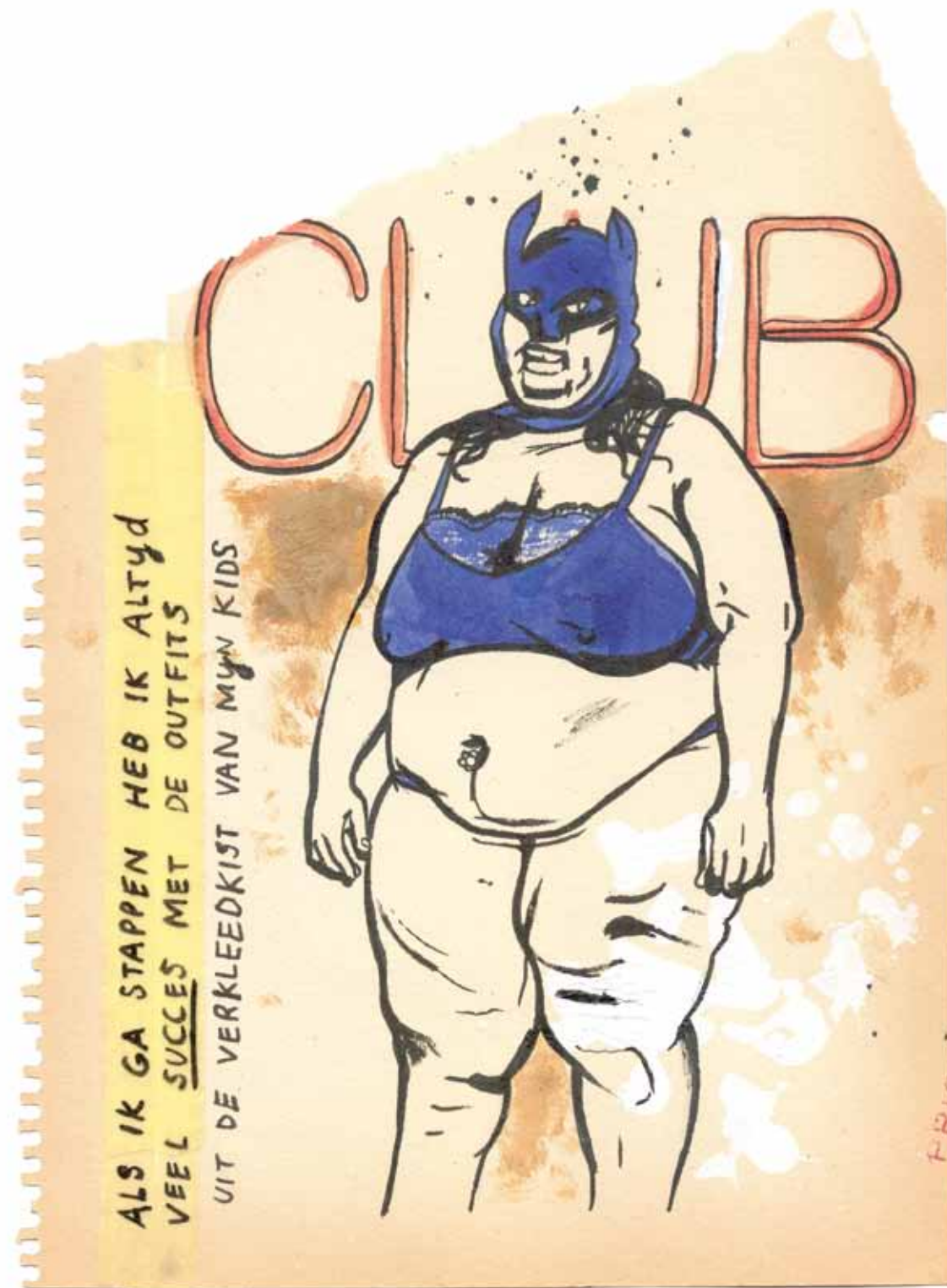
Tina Van Haverre, onderzoekster en lector aan de Hogeschool Gent, bestudeert al sinds 2003 de populaire partydrugs in ons land. De toppers zijn nog altijd cannabis, cocaïne (in stijgende lijn), ecstasy en amfetamines. 'Ook GHB zien we steeds vaker. En dat is gevaarlijk, want bij GHB ligt de hoeveelheid waarbij je het gewenste effect bereikt, heel dicht bij de grens voor een overdosis.'

Een rangschikking naar gevaarlijkheid wil Van Haverre niet maken. 'De effecten van drugs hangen niet alleen af van de hoeveelheid of van welk middel je gebruikt. Ben je moe of emotioneel, dan zal de uitwerking anders zijn. Van cannabis krijgen de meesten een relaxed gevoel, maar wie kampt met een psychiatrisch probleem, kan erdoor in een psychose raken. Moeilijk te voorspellen dus.'

Wat Van Haverre wel merkt, is dat ouders meestal in groep gebruiken. 'Ze stappen gezellig samen uit de dagelijkse sleur, er heerst solidariteit. Die sociale controle is belangrijk: ze vertellen elkaar wat ze gebruiken, hoeveel en of ze er ook bij gedronken hebben.'

Relaxte ouders

Hoever kun je gaan zonder dat het een impact heeft op je kind? Orthopedagoge Veerle Soyez kan er geen algemene grens op plakken. 'Er is natuurlijk een probleem als mensen hun dagelijkse taken niet meer kunnen vervullen, juridisch in een lastig parket komen of hun

sociale rollen niet meer kunnen opnemen. Eigen aan een verslaving is dat iemand het verlies van controle niet ziet of het minimaliseert. Er is ook moeilijk een lijn in te trekken. Zeker wat de opvoeding betreft, is dat subjectief; het fysiek en emotioneel aanwezig zijn voor je kind is moeilijk in kwantitatieve en kwalitatieve normen vast te leggen. Moeder of vader ben je 24 uur per dag, zeven dagen per week, wil de volksmond. Maar geen enkele

ouder is altijd voor de volle 100 procent emotioneel beschikbaar.'

Ze vraagt ouders wel om niet te naïef te zijn. 'Kinderen zijn zeer goede observators en voelen zaken goed aan, vaak beter dan we zouden willen. De vermoedheid, het niet helemaal bij de les zijn, de nog wat opgefokte reacties, kinderen pikken dat snel op. En dan kunnen ze weleens specifieke vragen stellen. Het is belangrijk daar leeftijdsadequaat op te

'Ik wil niet dat mijn kind mij onder invloed ziet. Oké, het is al gebeurd dat ik om halfacht thuiskwam en mijn dochter wakker was. Dan duwt mijn vriendin me zachtjes de logeerkamer in: "Laat papa maar doen, hij is wat moe"'

reageren. Je moet een 5-jarige niet vertellen dat je snuift. Maar er komt een moment dat de kinderen de adolescentie naderen. Wat ga je doen als je je puberzonen- of dochters tegen het lijf loopt op fuiven? Of als ze via via horen over je escapades? Dan krijg je het moeilijk uitgelegd dat jij als ouder wel illegale dingen doet, maar dat zij dat niet mogen.'

Ben is er zeker van dat zijn dochter nergens last van heeft. 'Ik heb nog nooit een ochtend gemist. Het is al gebeurd dat ik mijn dochter naar school bracht, ook al had ik maar een uur of twee geslapen. Dat is dan even doorbijten.' Dat haar ouders alles doen wat ze willen in het leven – geregeld uitgaan, opdrachten in het buitenland – heeft ook een positief effect op haar, vindt Ben. 'Ze krijgt twee relaxte ouders, zonder frustraties, vol energie, ook om dingen samen met haar te doen.'

Veerle Soyez geeft hem gelijk: 'Puur pedagogisch gezien klopt het dat mensen betere ouders zijn als ze zichzelf niet wegcijferen en ook tijd maken voor hun eigen genot.' Als er ook maar tijd is voor het genot van de kinderen. Ben trekt er dan ook geregeld met zijn dochttertje op uit. 'Naar de cinema, het museum of kindertheater. Of we zwemmen samen, spelen in het bos, gaan naar de zoo. Best leuk trouwens, exotische dieren zien na een nachtje stappen. Zeker zo'n zebra.'

En denkt hij dat hij binnen tien jaar nog... 'Oh yeah! Al zullen het nog iets vaker privéfeestjes zijn, met wijn in plaats van sterkedrank en zeker geen slechte coke meer. Maar aan stoppen denk ik niet.' Hij heeft het zichzelf trouwens beloofd, als student al, toen een dertigjarige man zijn stamcafé binnenkwam met de boodschap: feest nu het nog kan, want straks is het allemaal voorbij. 'Ik heb hem toen gezegd dat ik er alles aan zou doen om zijn ongelijk te bewijzen.' »

Ontspan maar

‘Zuiver escapisme’, noemt trendanalist Herman Konings het fenomeen van de uitgaande ouders. ‘Ontsnappen aan de verantwoordelijkheden.’ Maar hij zegt het zonder negatieve bijklank. ‘Vroeger hadden mensen één identiteit. Moeders moesten zich bezighouden met het huishouden en de kinderen. Mannen moesten de kost verdienen en macho zijn. De babyboomers hebben die rigiditeit wat opengebroken, ook de mannen speelden al eens met de kinderen en de vrouwen gingen uit werken. De generatie dertigers en jonge veertigers zet die uitbreiding nu voort’

Konings spreekt over een repertoire aan verschillende identiteiten en noemt dat een rijkdom. ‘Die mensen hebben vrijheid gekregen in hun identiteitsontwikkeling. Ze zijn altijd, met permissie van hun ouders, tot de vroege uurtjes mogen uitgaan. Ze mochten studeren, experimenteren met het vrije leven en sommige van hen zijn al met lsd grootgebracht. Wat wil je dan? Waarom zouden ze dan ineens hun wereld weer vernauwen? Ze zijn enerzijds zeer plichtbewuste, verantwoorde vaders en moeders, en anderzijds willen ze aan de toeg over voetbal blijven lullen met het bier aan de lippen of dansen tot de zon opkomt. Dat hoeft heus niet tot een rollenconflict te leiden. Je bent pas een rijk mens als je paradoxen kunt absorberen.’

Die brede persoonlijke ontwikkeling brengt natuurlijk druk mee. ‘Er zijn de verantwoordelijkheden op het werk, mensen willen ook sociaal hogerop en daarbij komt nog de opvoeding van de kinderen: mogelijk de grootste stressfactor in het leven’, zegt Konings. Dat er meer wordt uitgegaan onder jonge ouders, verwondert hem niet. ‘Naarmate de stress stijgt, hebben mensen meer de behoefte om te vluchten in een roes. Zeker als je nog niet de leeftijd hebt waarop je snel oververmoeid raakt. Ik voorspel dat dat de komende jaren alleen maar zal toenemen. In tijden van onrust – onzekere relaties, de wankele economie – dreigt ontspanning een schaars goed te worden. En dus wordt het waardevoller geacht. Mensen eisen het recht op af en toe afstand te doen van hun ouderrol. Terecht.’

‘Ouders stappen gezellig samen uit de dagelijkse sleur. Die sociale controle is belangrijk: ze vertellen elkaar wat ze gebruiken, hoeveel en of ze er ook bij gedronken hebben’

Beloven, beloven

De getuigenissen in dit artikel zijn geen marginale verhalen. Het gaat om plichtbewuste mensen, ouders die hun verantwoordelijkheid serieus nemen. Geen vaders en moeders die zich stiekem lijken te ontdubbelen. Die ’s nachts verzwijgen dat ze kinderen hebben en overdag hun gezin in het ongewisse laten over wat er zich voor het ochtendgloren heeft afgespeeld. Zoals Ben zegt: ‘Ik leid geen dubbelleven, maar gewoon een heel gevuld leven. Met verschillende lagen en schakeringen, maar het is hetzelfde leven.’

Dat alles willen, daar herkent Tine zichzelf en haar generatiegenoten in. ‘Wij willen het onderste uit de kan, het allerbeste, het leven pakken in al zijn aspecten. We kunnen uit zo veel kiezen en we willen liefst niets missen.’ Ze excuseert zich voor de (nochtans voor mij niet zichtbare) wallen onder haar ogen. ‘De voorbije dagen een beetje te veel van het leven gepakt.’ Ze kreeg net nog een opmerking van een van haar twee dochters: ‘Mama, het was bijna 5 uur toen je vannacht kwam slapen. Hoe bestaat het toch?’ En het goede voornemen dat Tine de volgende avond niet zal uitgaan en vroeg in bed zal kruipen, werd op ongelooft onthaald. ‘Ja ja, dat beloof je elke keer als je bent weggeweest.’

Tine heeft beslist het de komende weken wat rustiger aan te doen. Of dan toch de week na deze week, want voor de komende dagen zit haar agenda alweer goed vol. Haar vaste *partner in crime* is Gloria. Beide moeders hebben twee kinderen in de lagere school en zijn gescheiden. ‘Meestal ga ik uit als de

kinderen bij hun papa zijn’, vertelt Tine. ‘We zien elkaar maar om de week en ze vinden het sneu als ik ook veel weg ben als het hun week bij mij is. En ik ook trouwens.’

Sinds de relatiebreuk gaan de twee vriendinnen vaak samen uit. Niet dat ze zich daarvoor het nachtleven ontzegden. ‘Allebei hebben we altijd, al vanaf de geboorte van onze kinderen, systematisch avondjes en weekends ingepland die echt voor ons waren’, vertelt Gloria. ‘Dan kwam er een babysit of werden de grootouders ingeschakeld. Het ouderschap hoeft helemaal niet te botsen met het uitgaansleven. Het is niet omdat je kinderen hebt, dat je alles met het hele gezin moet doen. Wij zijn niet altijd mama Gloria en mama Tine, maar ook gewoon Gloria en Tine. Dat loos willen gaan, is een onderdeel van onze persoonlijkheid. Nu, met het co-ouderschap is het allemaal veel makkelijker in te plannen.’

‘En we zijn zeker geen alleenstaande gevallen’, vult Tine aan. ‘We hebben een heel nieuw circuit leren kennen, van gescheiden mannen en vrouwen die ineens meer tijd hebben en van het ene feestje naar het andere hoppen. Je begint ook te zien dat er meer fuiven zijn specifiek voor die groep van singles, van 40 en meer. Maar wij beginnen meestal op café en zien dan wel waar het eindigt. De leukste feestjes zijn bij mensen thuis, je voelt er je op je gemak, sluit de iPod aan en hop dansen. En ja, dan zijn wij altijd de *plakkers*. Geen idee hoe dat komt.’

Onze favoriet, de cava

Onlangs trokken de twee mama’s op citytrip. ‘Daar hebben we flink ons best gedaan’, vertelt Tine. ‘Ah ja, we moesten er geen rekening houden met onze reputatie. Alles kon.’ De reputatie, het is blijkbaar nog een heikel punt bij uit de bol gaande mama’s en papa’s. Vandaar ook de anonimiteit van de getuigenissen. Hoezeer de pretoogjes ook fonkelen bij het ophalen van herinneringen, de loftrompet op het epicurisme wordt met enige gêne gestoken. ‘Voor mensen die een burgerleventje gewend zijn, is het wellicht even schrikken om zo twee vrijgezellenmama’s op pad te zien.’

Er volgt gegiechel en een aanstekelijk relaas van de citytrip. Iets met veel dansen – al dan niet op het podium – *happy hours*

– ‘onze favoriet is de cava’ – flirten, kussen, nog meer dansen, seks en hotdogs eten om 6 uur ’s morgens. ‘We waren precies in de tijd teruggekataapulteerd’, zegt Gloria. ‘We gedroegen ons niet eens als twintigers, maar als zestienjarigen. Echt puberaal, gewoon plezier maken.’

Al vraagt Gloria zich wel af hoelang ze dit nog volhoudt. ‘Doordat ik van de ene vaste, serieuze relatie in de andere ben gerold, heb ik nooit echt een vrijgezellenbestaan gehad. Dat beleef ik nu. Ik kan uitgaan, onnozel doen, verleiden en verleid worden, zonder schuldgevoel. Niemand moet me veroordelen, ik ben oud en

‘Best leuk, met de dochter exotische dieren gaan zien in de zoo na een nachtje stappen. Zeker zo’n zebra’

verstandig genoeg om te doen wat ik wil. Maar ik weet niet hoelang ik dit nog wil. Misschien komt er een moment dat ik me weer wil settelen en opnieuw naar dat burgerleventje verlang.’

Tine heeft er ook al over getobd, maar voorlopig geniet ze nog met volle teugen. En ziet ze dat er rondom haar wel wat vrouwen jaloers zijn op haar vrijgevochten bestaan. ‘Die moeders vragen me altijd vooraf te laten weten wanneer we nog eens uitgaan, maar ze dagen nooit op.’

Taaie dagen

Hoe denken hun kinderen er eigenlijk over? Weten die wat mama zoal doet ’s nachts? Tine: ‘Mijn kinderen zijn heel verbaasd als ik mensen uit het nachtleven overdag op straat tegenkom. “Amai mama, jij kent echt keiveel mensen.” Dan vragen ze wel waar ik die van ken. En natuurlijk weten ze dat ik op stap ben als de babysit komt. En ze weten ook dat ik dan de volgende dag... (ze houdt haar hoofd vast en sluit de ogen) Al probeer ik wel geen kater te hebben als de kinderen er zijn. Het zijn soms taaie dagen, maar ik wil dan ook van alles met

‘Wij zijn niet altijd mama Gloria en mama Tine, maar ook gewoon Gloria en Tine. Dat loos willen gaan, is een onderdeel van onze persoonlijkheid. Nu, met dat co-ouderschap is het allemaal veel makkelijker in te plannen’

hen doen. Als ik echt heel veel last heb, zeg ik dat ik even de was ga insteken en leg ik mij een kwartiertje op bed. Maar dat is uitzonderlijk, ik zou niet in een diepe slaap willen vallen. Ik kan altijd wel blijven functioneren.’

Gloria’s kinderen weten maar al te goed dat het weekend betekent: feesten. ‘Of we nu willen of niet, dat is iets wat we overdragen aan onze kinderen. En daar is niets mis mee: het leven is toch een feest.’

De vrouwen zeggen nu meer uit te gaan dan voor ze kinderen hadden. Zoiets wordt door vrouwenbladen weleens verklaard als rebellie tegen de inperking van de vrijheid, een tegenreactie op het keurslijf dat het moederschap hen opdringt. Maar dat betwisten Gloria en Tine. Ze voelen zich helemaal niet gevangen in hun rol als moeder. ‘Dit is geen compensatiegedrag of vlucht’, vertelt Tine. ‘Ik geniet gewoon van het sociale contact en het dansen. Ik switch ook niet plots van heel verantwoorde ouder naar complete losbol. Dat is niet zo strikt gescheiden. Ook tijdens het uitgaan kunnen mijn kinderen ter sprake komen.’

Vergeten ze soms dat ze moeder zijn? ‘Vergeten is een groot woord’, zegt Gloria. ‘Maar ik kan het idee dat ik moeder ben, perfect voor even “parkeren”. Hoewel we onbewust wellicht toch altijd dat verantwoordelijkheidsgevoel meedragen. Ik begeef me niet meer in onverantwoorde situaties, ben minder roekeloos dan vroeger. Ik drink nog weleens te veel, maar mezelf half comateus zuipen, dat niet. Ik zorg altijd dat ik veilig thuis raak. Je wilt niet dat de kinderen je moeten komen bezoeken in het ziekenhuis omdat je een stommiteit hebt begaan.’

‘En ik wil ook niet zwalpend aankomen bij de babysit en mijn geld niet meer kunnen tellen’, zegt Tine nog.

Gedisciplineerd uitgaan dus. En bij het thuiskomen is het eerste wat ze doen, naar boven gaan, om te kijken of de kinderen goed slapen. ❶